

ŽUPNIJA JELŠANE Spominska svečanost

Ob 70-letnici smrti župnika in dekana Viktorja Perkana

V župniji Jelšane so obeležili 70. obletnico smrti nekdanjega župnika in dekana Viktorja Perkana, ki je bil umorjen s strelom v glavo 9. maja 1945 na tamkajšnjem pokopališču, medtem ko je pokopaval padlega partizana. Sv. mašo je v župnijski cerkvi daroval koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak ob somaševanju domačega župnika Franca Rasporja in bistrškega župnika Stankota Fajdiga. Pri maši je pel cerkveni pevski zbor, ki ga vodi prof. Slosar. Navzoče so bile tudi redovnice iz Ilirske Bistrice ter domačin Ivan Simčič, čigar knjigo o bogati zgodovini župnije

izpred velikega zbora odhajali veseli, da so bili vredni trpeti zasramovanje za Jezusovo ime (Apd 5,41). Tako so tudi takratni udeleženci pogreba v Jelšanah odhajali s pokopališča, če že ne prav veseli, pa vsaj z mirno vestjo in v prijetni zavesti, da je bolje krivico prenašati kakor jo delati (1 Kor 6,7-8).

Pa ne samo na pogrebu v Jelšanah, temveč tudi v brezštevilnih drugih primerih so se med vojno in po vojni premnogi naši bratje ravnali po Kristusovih besedah: "Jaz pa vam pravim, da se hudobnežu ne upirajte; marveč, če te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo; in kdor hoče s teboj začeti pravdo in ti vzeti plašč, mu pusti še suknjič; in kdor te prisili eno miljo daleč, pojdi z njim dve"! (Mt 5,39-41). In po priporočilu apostola Pavla, ki piše Rimljanom: "Ne delajte si, preljubi, sami pravice, ampak dajte prostor Božji jezi... Če je tvoj sovražnik lačen, mu daj jesti, če je žejen, mu daj piti, kajti če to delaš, mu žerjavico zbiraš na glavo" (Rim 12,19-20).

Enako podobo življenja prvih kristjanov kaže tudi slavno pismo Diognetu: "V mesu živijo, a ne po mesu. Na zemlji bivajo, a v nebesih imajo svojo domačijo. Pokorni so danim postavam, a s svojim življenjem premagujejo postavo. Ljubijo vse, a vsi jih preganjajo. Prezirajo jih, a preziranje jim rojeva slavo; obrekujejo jih, a njih

pravičnost prihaja na dan; grdijo jih, a oni blagoslavljajo; sramotijo jih, a oni izkazujejo čast. Dobro delajo, a kaznujejo jih kot hudobneže; kazni se veselijo, kot da vstajajo v novo življenje. Judje jih napadajo kot drugorodce in Grki jih preganjajo in njihovih sovražniki ne vedo povedati, zakaj jih sovražijo".

Zgled Kristusa in prvih kristjanov

ustrezno deluje tudi dandanes: Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, ki deluje skrito in potihoma in takšnih vernikov in državljanov nam stalno primanjkuje. Ne Kristus ne apostoli se niso bojevali proti nobenemu režimu, temveč so pozivali ljudstvo k poslušnosti, pravičnosti, svetosti - če pa ljudstvo svojih ušes in oči in nosov ne uporablja, jim jih Gospod zamaši in oglušni in oslepi, da gledajo, pa ne vidijo, da poslušajo, pa ne slišijo, da vohajo, pa ne zasledijo, in jim ne ostane drugega kakor dolge luči in plin do poda - v pogubo! Vendar trdno verujem, da vedno propade samo tisto, kar zasluži propad, vse kar zasluži preživetje, vedno preživi! "Nikar se ne bojte! Več ko mnogo vrabcev ste vredni vi"! (Mt 10,31). Konec sveta se bliža, odkar svet stoji, vendar ga ne bo še konec: Moli, kakor da boš večno živel, in delaj, kakor da boš jutri umrl! "V mirovanju in zaupanju je vaša moč"! (Iz 30,15). "Ne bodite žalostni! Zakaj veselje v Gospodu je vaša moč"! (Neh 8,10).

Obeležje na jelšanskem pokopališču (foto Ivo Žajdela)

Jelšane, ki je izšla pri založbi Ognjišče, so predstavili po maši. Simčič v knjigi predstavi tudi možna ozadja zločina na pokopališču, ki ga je storil strellec v partizanski uniformi. Po vojni se je umaknil na svoj dom in živel samotarsko življenje. Pri pogovoru z mlajšim domačinom pa je nekoč odgovoril: "Kaj sem jaz kriv, naj gredo vprašat njega, ki mi je ukazal streljat na župnika"! Dogodku je dal svojstven ton msgr. Jurij Bizjak, in navzoče spomnil na držo prvih kristjanov ob prenašanju trpljenja in soočanju z grozotami povojnega nasilja. Pridiga sledi v nadaljevanju:

Perkan Viktor - 70
Jelšane, 8. maj 2015

Gospod Viktor Perkan je bil rojen 16. okt. 1908 v Trnovem, v Ilirski Bistrici. Klasično gimnazijo je obiskoval v Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano, nato je vstopil v goriško veliko semenišče in prejel mašniško posvečenje v Gorici 21. maja 1932. Kot kaplan je služboval v Hrušici in v Podgradu (1932-35), nato je bil dve leti upravitelj župnije Moščenice (1935-37), nakar je postal župnik v Jelšanah in leta 1939 tudi dekan, obenem pa je bil tudi profesor v reškem škofijskem semenišču. Umorjen je bil s strelom v glavo, 9. maja 1945 na pokopališču v Jelšanah, medtem ko je pokopaval padlega partizana.

Kakor nas po eni strani takšen zločin navdaja z žalostjo zaradi skrite hudobije, ki s takšnim dejanjem pride na dan, tako nas po drugi strani takšna žrtev navdaja z veseljem zaradi skrite plemenitosti, ki se z vdanim sprejetjem takšne surovosti razodene vsemu svetu. Ko so Judje apostole pretepli in jim zagrozili ter jih nato izpustili, beremo v Apd, da so